

ПІДВИЩЕННЯ СПРОМОЖНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ РХБ РОЗВІДКИ, ЩОДО ВІДБОРУ ПРОБ ПРИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОТИВНИКОМ ЗБРОЇ МАСОВОГО УРАЖЕННЯ

Мальований С.В., Левадна С.В., Дядченко А.В.

*Військовий інститут танкових військ Національний технічний
університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Відомо, що російська федерація володіє трьома видами зброї масового знищення (ураження) (ЗМЗ(У)): ядерною, біологічною та хімічною. Це одна з п'яти держав, що володіють ядерною зброєю, визнаних відповідно до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Під час російського вторгнення в Україну у 2022 році підрозділи ракетних військ стратегічного призначення були переведені у стан підвищеної бойової готовності.

Системні порушення норм міжнародного гуманітарного права російськими окупаційними військами підтверджують відмову агресора від міжнародних багатосторонніх угод в галузі законів і звичаїв війни, що є найтяжчим міжнародним злочином.

Враховуючи зростання реального ризику застосування агресором зброї масового ураження важливого значення набуває вирішення завдання проведення ХБР розвідки. З метою мінімізації ризиків для особового складу й необхідності підвищення точності збору інформації пропонується використовувати спеціалізовані роботизовані комплекси ХБР розвідки. Роботизовані системи широко застосовуються під час стримування російської військової агресії, допомагаючи ЗС України виконувати різноманітні складні завдання під час ведення бойових дій.

Авторами активно вивчається передовий досвід провідних країн світу щодо використання робототехніки і новітніх роботизованих технологій для вирішення завдання ХБРЯ захисту з виявлення та оцінювання наслідків застосування ЗМЗ(У), а також локалізації та ідентифікації джерел зараження шляхом відбору проб при ХБР зараженні.

Роботизований комплекс відбору проб ХБР зараження (РК ХБР) забезпечить виявлення, ідентифікацію, відбір проб для подальшого лабораторного аналізу бойових токсичних хімічних речовин, небезпечних хімічних речовин, біологічних агентів (біологічного матеріалу), радіоактивних речовин на відкритій місцевості та в приміщеннях, в рідкому, твердому та газоподібному станах.

Використання РК ХБР забезпечить швидкість та точність виконання завдань з пробовідбору при ХБР зараженні, а також зменшить ризик для життя і здоров'я фахівців ХБРЯ захисту.

З метою вирішення зазначеної проблеми за безпосередньої участі авторів опрацьовано проєкт оперативно-тактичних вимог до малого РК ХБР для підвищення ефективності застосування підрозділів ХБРЯ захисту та зменшення небезпеки для життя або здоров'я військовослужбовців.